

Lejre
Kommune

Lejre Kommunes indkøbspolitik

Indhold

Forord	3
Dialog, partnerskaber og innovation	4
Miljømæssig bæredygtighed	6
Social bæredygtighed	8
Økonomisk bæredygtighed	10
E-handel og digitalisering	11
Indkøbspolitikens formål og afgrænsning	12

Forord

Lejre Kommunes indkøbspolitik tager afsæt i Vores Sted og FN's Verdensmål

Kommunalbestyrelsen ønsker at skabe bedre velfærd og en bæredygtig udvikling af Lejre Kommune - til gavn for borgere og erhvervsliv. Indkøb af varer og tjenesteydelser skal bidrage til dette, og der er mange penge på spil.

Lejre Kommune indkøber nemlig for ca. 819 mio. kr. årligt (2020 tal), og samarbejder i dén forbindelse med mere end 4.300 leverandører. Det er derfor afgørende, at de kommunale indkøb understøtter Kommunalbestyrelsens målsætninger for udviklingen af Lejre Kommune.

Indkøbspolitikken fastlægger derfor rammerne for, hvordan den kommunale organisation køber ind, og hvilke krav Kommunalbestyrelsen stiller til leverandørerne. Politikken skal skabe tydelighed og gennemsigtighed for såvel leverandører som kommunens ansatte og for borgerne.

Afsættet er kernefortællingen og visionen for udvikling af Lejre Kommune - Vores Sted, og FN's verdensmål samt relevante strategier og planer, herunder Klimaplan 2020-2050.

Vores Sted beskriver en nær vision om et sted med 49 landsbyer i social, økonomisk og miljømæssig balance og i samklang med omverdenen. FN's verdensmål bygger grundlæggende på at vi skal samtænke. At vi ikke enten skal tage hensyn til økonomiske eller sociale eller miljømæssige hensyn men derimod skal samtænke og turde tænke nyt – eller gentænke det vi gør, så vores indkøb og handlinger har en positiv effekt på flere verdensmål samtidig.

Derfor er indkøbspolitikken struktureret i fem ligeværdige fokusområder; dialog, partnerskaber og innovation, miljømæssig bæredygtighed, social bæredygtighed, økonomisk bæredygtighed, og endelig e-handel og digitalisering. Med dette afsæt indtænker vi både bæredygtig vækst, klima og miljø, sociale forhold samt omkostninger og kvalitet, når vi køber ind.

Partnerskab og samarbejde er den gennemgående værdi - i alle sammenhænge og også når vi køber ind. Det gode indkøb – hvad end det er et hverdagsindkøb eller et større indkøb gennem udbud – bygger på en balanceret vurdering af formålet med indkøbet, indsigt i markedet gennem dialog med mulige leverandører og en afvejning af de miljømæssige, sociale og økonomiske hensyn.

Indkøbspolitik, klimapolitik og erhvervspolitik er ikke hinandens modsætninger, men derimod hinandens forudsætninger.

Dialog, partnerskaber og innovation

Dialog og partnerskaber er vigtige værktøjer, når vi køber ind

Vi tror på, at de gode resultater skabes gennem dialog og gensidig forståelse. Derfor prioriterer vi dialog såvel med slutbruger som markedet. Vi skriver udbud, så de er til at forstå og derfor til at byde ind på – for såvel små som store virksomheder.

Vi prioriterer at samarbejde bredt med det lokale erhvervsliv, Lejre Erhvervsforum og Erhvervsrådet, fordi det øger vores fælles indsigt i de potentielle muligheder og løsninger.

Vi vil udnytte mulighederne for at gå i dialog med markedet, inden vi udarbejder udbudsmaterialet. Det gør vi for at blive klogere på det, vi udbyder og for ikke at stille unødvendige krav.

I kontraktperioden er vi i løbende dialog med leverandører med henblik på at sikre det gode samarbejde samt en så stor værdiskabelse som muligt af aftalen. Det gode partnerskab er en win-win situation for begge parter.

Vi indgår i offentlige indkøbspartnerskaber, når det samlet set giver mening for Lejre Kommune. Det kan ofte give mulighed for at opnå nogle bedre (herunder både kvalitets, miljømæssige og økonomiske) og mere omkostningseffektive indkøb.

Det kan både være i indkøbsfællesskabet FUS - Fælles Udbud Sjælland, SKI - Staten og Kommunernes Indkøbsservice eller Forum for Bæredygtige Indkøb.

Vi skaber gennemsigtighed og ligebehandling

EU-udbud efter udbudslovens afsnit II og III gennemføres digitalt. Potentielle tilbudsgivere kan holde sig orienteret om kommende og igangværende udbud på Lejre Kommunes hjemmeside. Igangværende udbud annonceres også på www.udbud.dk. Den årlige udbudsplan vil ligeledes ligge på lejre.dk.

Løbende dialog med især leverandører indenfor bygge og anlægsområdet sikrer gennemsigtighed om kommende udbud, samt forståelse for erhvervslivets vilkår.

Vi vil derfor fortsætte med løbende månedlige dialogmøder med bygge- og anlægsleverandører, og arbejde på at udbrede konceptet til flere områder, hvis det giver værdi.

Vi anvender også Lejre Kommunes leverandørliste (Virksomhedsportal) som bruttoliste ved tilbudsindhentninger, hvor alle virksomheder har mulighed for at registrere sig. Vi vil arbejde på at udbrede både konceptet og kendskabet til konceptet til flere områder, hvis det giver værdi for de enkelte områder.

Vi benytter som udgangspunkt eksterne rådgivere ved større anlægsprojekter, og/eller når der er behov for specialviden.

Nytænkning og innovation skaber fremtidssikrede, bæredygtige indkøb og løsninger

Vi ønsker at bidrage til udviklingen af ny grøn teknologi, innovative løsninger samt bæredygtige forretningsmodeller. Det vil vi gøre ved at skabe efterspørgsel efter bæredygtige produkter og løsninger.

Vi vil derfor udnytte de muligheder udbudsloven giver til dette. Det kan eksempelvis være, at i stedet for altid at beskrive kravene til vores løsning, at vi beskriver hvilke funktioner, som vores løsning skal have – og det herved giver leverandørerne mulighed for at beskrive nogle løsninger, der kan løse vores behov bedst muligt (funktionskrav).

Når det er muligt og formålstjenesteligt, vil vi anvende de dialogbaserede udbudsformer, som kan skabe grundlag for mere værdiskabende kontrakter.

Vi vil også have fokus på at have nogle mere fleksible kontrakter, der giver mulighed for at udvikle samarbejdet i løbet af kontraktperioden, og der skaber rum til at der kan udvikles nye og bedre løsninger sammen.

I den næste del af indkøbspolitikken beskriver vi de balancerede hensyn, som vi afvejer i det konkrete indkøb – hele tiden med Kommunalbestyrelsens målsætning for udvikling af Lejre Kommune for øje.

Miljømæssig bæredygtighed

Alle indkøb er bæredygtige indkøb i Lejre Kommune

Lejre Kommune tager ansvar for et rent miljø, når vi køber ind. Vi vil gøre op med "forbrug og smid væk" kulturen og tænke cirkulært i både indkøb og forbrug.

Vi vil nedbringe ressourceforbruget, undgå skadelige kemikalier og reducere udledningen af CO2 og andre klimagasser, når vi køber ind. Derfor skal vi overveje; Indeholder produktet giftige kemikalier? Indgår skadelig kemi i produktionsprocessen? Og findes der et mere klimavenligt alternativ?

Vi vil fremme genbrug og genanvendelse. Det vil vi gøre ved at efterspørge produkter af genbrugsmaterialer, købe brugt når det er muligt og generelt reducere spild. Vi tænker cirkulært ved at have fokus på design og materialevalg af nye produkter. Kan produktet skilles ad ved endt brug, så alle dele og materialer kan genanvendes?

Miljømærker er vores hjælp i hverdagen til grønnere udbud og indkøb

Miljømærker og -standarder gør det enklere i en travl hverdag at vælge de miljømæssigt bedste produkter og serviceydelser. Dette er muligt fordi en miljøvurdering forholder sig til alle led i produktets fremstilling og de miljøproblemer, der opstår undervejs – til gavn for mennesker, miljø og for jordens ressourcer.

Derfor vurderer vi, om der er relevante miljømærker og -standarder, som vi kan læne os op ad i udbud og indkøb. Det kan for eksempel være Ø-mærket, Svanemærket eller EU-Blomsten.

Ved udbud af byggeanlægsopgaver lægger vi vægt på bæredygtighed - både miljømæssigt, socialt, økonomisk. Vi indtænker også levetid og tekniske betragtninger. Dette kan vi fremme ved at stille krav om etablerede certificeringsordninger som f.eks. DGNB og Svanemærket.

Med miljømærker og -standarder kan vi stille miljøkrav til virksomheder, formulere miljøstandarder til byggeri/varer/ydelser – og stille konkrete krav til fx kvalitet, levetid, ressourceeffektivitet miljø eller emballering.

Vi stiller krav til bæredygtighed i alle led af indkøbskæden

Vi stiller krav til vores leverandører om bæredygtig produktion, håndtering og distribution.

Derfor stiller vi krav til energiforbrug og ressourceforbrug i produktionen samt til, at transporten af varer til kommunen udleder færrest mulige klimagasser og skadelige partikler. Det vil vi blandt andet gøre ved at stille krav til de transportmidler, varerne leveres i, til leveringsfrekvens og til eventuel samkørsel af varer.

Vi skal som udgangspunkt arbejde for, at affald ikke opstår. Hvis det ikke er muligt, skal mængden af engangsemballage ved levering af varer nedbringes, gøres mere miljøvenlig og kunne genanvendes.

Endelig vil vi i vores indkøb tænke helhedsorienteret og sikre gode forhold for cyklister, elbiler, natur og biodiversitet og lignende ved nybyggeri og anlæg.

Social bæredygtighed

Vi stiller krav om socialt ansvar i vores indkøb

I Lejre Kommune tager vi socialt ansvar – også igennem vores indkøb. Det sker igennem krav til vores leverandører i form af arbejdsklausuler og sociale klausuler.

Vi stiller krav om, at leverandørerne respekterer de internationale normer for menneskerettigheder defineret af FN og de europæiske menneskerettighedskonventioner, herunder bl.a. menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, børnearbejde, handicapkonventionen og anti-korruption.

I Lejre Kommune stiller vi desuden krav om, at leverandørerne har ordentlige løn- og ansættelsesforhold for deres medarbejdere. Alle Lejre Kommunes tjenesteydelses- og bygge- og anlægskontrakter indeholder derfor en arbejdsklausul, der pålægger leverandøren at sikre dette. Det påhviler ligeledes leverandøren at sikre, at eventuelle underleverandører overholder dette – og de er derfor pålagt et såkaldt kædeansvar.

Vi stiller krav om at leverandørerne tager ansvar for sine medarbejdere, og dem der har svært ved at fungere på arbejdsmarkedet

Når det er relevant i de enkelte kontrakter, stilles der krav til leverandørerne om at overholde nogle sociale klausuler.

Det kan være krav om at have en personalepolitik, som fremmer integration og fastholdelse af virksomhedens ansatte eller krav om at have en arbejdsmiljøpolitik, der har fokus på at fremme arbejdsmiljøet i virksomheden. Der kan også blive stillet krav om, at leverandøren skal ansætte medarbejdere på særlige vilkår eller ansætte

et antal medarbejdere, der har været uden for arbejdsmarkedet.

Det er en konkret vurdering fra kontrakt til kontrakt og branche for branche hvilke sociale klausuler, der kan blive stillet i en kontrakt.

Vi bidrager til at sikre fremtidens arbejdskraft

I Lejre Kommune har vi indgået en partnerskabsaftale med Dansk Byggeri, som skal være med til at understøtte etablering af uddannelses- og praktikpladser. Ved at indgå den partnerskabsaftale, så understøttes dette ikke kun i Lejre Kommunes indkøb, men i alle bygge- og anlægsarbejder i kommunen.

Vi har et fokus på de små og mellemstore virksomheder

Små og mellemstore virksomheder udgør grundstammen i Danmarks erhvervsliv, og dominerer også erhvervsstrukturen i Lejre Kommune. Lejre Kommune ønsker gennem sine indkøb at understøtte udviklingen af de små og mellemstore virksomheder.

Derfor anvender vi de muligheder, der er i lovgivningen, for at små og mellemstore virksomheder kan byde ind på opgaven. Vi vil have en fleksibel og dynamisk tilgang til opgaverne, hvor stort ikke automatisk er bedst – men heller ikke pr. definition værst.

For at fremme mindre virksomheders muligheder benytter Lejre Kommune flere leverandører, når det er hensigtsmæssigt, og stiller krav, der er tilpasset aktørernes størrelse på det aktuelle marked. Vi fortsætter med kravet om, at garantistillelse først stilles ved udbud over 1 mio. kr

Økonomisk bæredygtighed

Totaløkonomien i indkøbet skal være i fokus

Lejre Kommune har et ansvar for at forvalte borgernes penge bedst muligt. Vi skal derfor sikre, at vores indkøb afspejler markedsprisen.

Man opnår oftest de bedste priser ved at købe samlet ind. Det kan ske både på tværs af kommunens institutioner, men også på tværs af de offentlige institutioner. Når det samlet set giver mening for Lejre Kommune, så udnytter vi de muligheder, der er for at foretage et fælles udbud/indkøb for at opnå stordriftsfordele.

Når vi køber ind, så lægger vi vægt på andre forhold end kun anskaffelsesprisen. Vi ved, at nogle gange er de billigste løsninger tilstrækkeligt gode, men andre gange er den dyre løsning billigst på længere sigt. For at sikre et langsigtet perspektiv tænker vi altid Total Cost of Ownership (TCO) med ind i prisen. Der lægges derfor udover anskaffelsespris også vægt på kvalitet, levetid, miljøbelastning mv.

De indgåede indkøbsaftaler skal anvendes

Når Lejre Kommune indgår en aftale, sikrer vi os at den bruges - og at den bruges rigtigt. En høj anvendelsesgrad (compliance) af aftalen er en forudsætning for, at vi også opnår de gevinster, der er målet med indkøbsaftalerne.

Derfor har vi klare principper for, hvordan økonomiske og/eller kvalitetsmæssige gevinster ved et udbud, realiseres og dokumenteres, så frigjorte penge kan indgå i en aktiv, politisk prioritering af, hvordan de bruges fremadrettet. Det kan være til at styrke Lejre Kommunes likviditet, til

geninvestering i området eller til løft af serviceniveauet på et helt andet kommunalt aktivitetsområde.

Der er stadig et stort potentiale for økonomiske gevinster ved konkurrenceudsættelse på indkøbsområdet

Hvert år opnår vi besparelser, når vi konkurrenceudsætter det, vi køber ind i Lejre Kommune. Det er stadig muligt at opnå flere besparelser, og særligt på de områder, der endnu ikke har været konkurrenceudsat flere gange.

Der skal derfor være et fokus på at indfri yderligere potentialer på indkøbsområde i de kommende år – også med henblik på, at så mange relevante områder som muligt er dækket af indkøbsaftaler. Det skal blandt andet ske ved at udnytte de data, som vi har liggende på vores indkøbsadfærd, så vi kan se hvor potentialerne er størst og sætte ind, hvor der kan indtages en strategisk tilgang til indkøbet.

Nedbringelse af omkostninger forbundet med udbud

Det kan være forbundet med store transaktionsomkostninger for Lejre Kommune og tilbudsgivere at gennemføre en udbudsproces, herunder både udarbejdelse af udbuds- og tilbudsmateriale. Der vil i de fleste tilfælde være flere tilbudsgivere, men kun én vinder af kontrakten.

Derfor skal det være et formål i sig selv at søge - indenfor udbudsreglerne - at nedbringe de transaktionsomkostninger, der er forbundet med udbudsprocessen. Det kan bl.a. blive gjort i tilfælde, hvor indkøbet er under tærskelværdierne ved at benytte mulighederne for direkte tildeling efter en markedsanalyse eller mindre tilbudsindhentning fremfor en større udbudsproces.

E-handel og digitalisering

Vi vil digitalisere vores indkøb

Lejre Kommune gennemfører digitale udbud, og anvender e-handel, da det er medvirkende til at nedbringe transaktionsomkostningerne forbundet med køb. På den måde styrker vi effektivitet og professionalisme i kommunale indkøb. Ved e-handel forstås indkøb via kommunens eget indkøbssystem, hvor de varer eller ydelser, kommunen har indgået indkøbsaftaler for, bestilles, varemottages og betales.

Vi vil måle effekten af grønne indkøb

Vi vil arbejde med at udnytte digitaliseringen til at følge op på vores andel af bæredygtige indkøb, herunder både den miljømæssige, sociale og økonomiske bæredygtighed. Ved hjælp af digitaliseringen kan der skabes baseline beregninger for compliance, købte miljømærkede varer, antal praktik-

og lærepladser, som herefter kan danne grundlag for nogle målsætninger.

Systematisk kontraktstyring medvirker til at optimere kontrakt og samarbejde

Vi arbejder fortsat på at styrke vores kontraktstyring. Der skal i højere grad arbejdes med strategisk leverandørstyring, så vi sikrer, at vi får leverancer i henhold til kontraktens vilkår, men også for at fremme samarbejdet mellem bruger og leverandør, så udbyttet af kontrakten optimeres.

Der skal ske en systematisk opfølgning på indgåede kontrakter. Omfanget af opfølgningen skal ske ud fra en risikovurdering af kontrakten. Dette gælder både for kontrakter indgået af Udbud & Indkøb og i fagområderne.

Indkøbspolitikken formål og afgrænsning

Indkøbspolitikken formål er at skabe rammerne og sætte retningen for Lejre Kommunes indkøb.

Indkøbspolitikken gælder for indkøb af samtlige varer, tjenesteydelser samt bygge- og anlægsopgaver.

Politikken omfatter som udgangspunkt også selvejende institutioner med kommunalt tilskud, i det omfang det er muligt i henhold til gældende driftsoverenskomster.

Vi udvikler løbende værktøjer til at monitorere og evaluere om indkøbspolitikken hensigt og målsætninger efterleves. Udbud & Indkøb har en understøttende funktion i forhold til at formidle politikken, få politikken målsætninger ud at leve i fagområderne samt at følge op på politikken.

Lejre kommunes indkøbsaftaler

Det er obligatorisk at anvende Lejre Kommunes indkøbsaftaler, medmindre andet udtrykkeligt er angivet i forbindelse med indgåelsen af aftalerne.

De forpligtende indkøbsaftaler skal anvendes, selvom det er muligt at købe en vare billigere f.eks. i møbelkæder både indenfor eller udenfor arbejdstiden. Dog kan køb, der har et undervisnings- eller pædagogisk sigte undtages.

De kommunale indkøbsaftaler må udelukkende anvendes til kommunale formål.

Indkøbspolitikken retningslinjer og principper skal altid anvendes

Ved køb af produkter eller ydelser, der ikke er omfattet af kommunens indkøbsaftaler, skal købet foretages i henhold til indkøbspolitikken og under hensyntagen til gældende lovgivning på området, herunder især udbudsloven og tilbudsloven og de principper, der følger heraf.

Nuværende og potentielle leverandører kan holde sig orienteret om Lejre Kommunes udbuds- og indkøbsplaner via www.lejre.dk.

Lejre
Kommune